ایران

چاپ دوم

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۹۱ ■ دوشنبه ■ ۱۵ آذر ۱۴۰۰ ■ ۳۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ■ ۱۶ صفحه

■ قیمت در تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان / دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان ■ Monday ■ 6 Dec 2021

دستور وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرپرست اموال تملیکی

عرضه فوری خودروهای تملیکی در بورس کالا

در صفحه اقتصادی بخوانید

فردا آغاز بکار جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی

نمایش ایرانی، قوام‌بخش فرهنگ

در صفحه فرهنگی بخوانید

رئیس جمهور شب گذشته در گفت‌وگوی تلویزیونی خطاب به مردم:

به عملکرد دولت نمره دهید

مردم از شرایطی که دولت را تحویل گرفتیم، آگاه‌اند

- برای هیچکدام از مشکلات کشور بن بست وجود ندارد
- به اندازه ده‌ها سال پروژه ناتمام در کشور داریم
- کاری که به اقتصاد شوک بدهد انجام نمی‌دهیم
- ارز ۴۲۰۰ تومانی را به جای دلالان به مردم می‌دهیم
- هم رفع تحریم‌ها و هم خنثی‌سازی تحریم‌ها را دنبال می‌کنیم
- برای تهیه واکسن خودم با رؤسای کشورها تماس گرفتم
- ماهانه ۱۰ هزار میلیارد تومان فاکتورهای دولت قبل را پرداخت می‌کنیم

۲

President.ir

«ایران» از جذابیت‌های بازار روسیه گزارش می‌دهد

بازار ۲۰۰ میلیارد دلاری در انتظار تجار ایرانی

در سال‌های اخیر به علت غفلت نهادهای مسئول سهم ایران از بازار همسایه شمالی زیر یک درصد بوده است

۵

حملات به پایگاه‌های امریکایی در غرب آسیا ادامه دارد

حمله راکتی به مقر ارتش امریکا در «التنف»

۴

چگونه رانت هزاران میلیاردی قیر به جیب دلالان می‌رود

حلقه پنهان سلاطین قیر کشور

۶

رئیس پلیس اماکن تهران در گفت‌وگو با «ایران»:

استفاده از نام‌های محلی برای واحدهای صنفی بلامانع است

۷

«ایران» برای اولین بار منتشر می‌کند

نامه محرمانه شهید فلاحی به امام خمینی(ره) درباره پایان جنگ

۸

کرونای اُمیکرون خیلی‌ها را به مراکز واکسیناسیون کشاند

پاتک سوم به کووید ۱۹

۱۰

مدیریت خشکسالی و راهکارها

یادداشت

دکتر صادق خلیلیان

استاندار خوزستان

اقلیم کشور ایران در ناحیه خشک و نیمه خشک قرار دارد، تغییرات آب و هوایی در سه دهه اخیر در دنیا نیز مزید بر علت شده و توسعه شهرنشینی، استقرار صنایع آب‌بر در مناطق مرکزی، عدم به‌کارگیری فناوری‌های نوین و عدم رعایت الگوی صحیح مصرف در سه حوزه کشاورزی، صنعت و شرب بویژه در سال آبی و زراعی گذشته، شرایط را تشدید کرده است. واقعیت این است که وقوع خشکسالی در ایران پدیده‌ای استثنایی نبوده و در ۴۰ سال اخیر، حداقل در دو دهه با آن مواجه بوده‌ایم که سال ۱۳۸۷ و سال ۱۴۰۰ کم‌سابقه‌ترین سال‌های خشک کشور به شمار می‌روند. در مواجهه با پدیده طبیعی خشکسالی و واقعیت اقلیم کشور باید مدیریت مصرف آب و تمهیدات مرتبط با آن را بر اساس شرایط خشک و نیمه خشک طراحی و اگر کشور با پدیده بارش بالا و شرایط ترسالی مواجه شد آن را یک پدیده ویژه قلمداد کرد و از فرصت به وجود آمده در آن سال برای سال‌هایی که کشور در وضعیت بارش زیر نرمال قرار دارد بهره‌برداری کرد. در راستای حل مشکلات کشور در زمینه خشکسالی و مدیریت آن، سیاست‌ها و اقدامات زیر می‌تواند مؤثر واقع شود.

۱- اولویت استفاده از فناوری‌های مرتبط با ماشین آلات و ادوات، به‌کارگیری آبیاری نوین و روش‌های کم آبیاری، رعایت الگوی کشت و کاهش کاشت محصولات آب‌بر در مناطق خشک، استفاده از فناوری نوین بذر و نهال و توسعه کشت‌های گلخانه‌ای در بخش کشاورزی.

۲- مدیریت ذخیره و رهاسازی مناسب آب در مخازن پشت سدها در طول سال با پیش‌بینی صحیح‌تر شرایط آب و هوایی، عدم تکیه بر تولید برق در تابستان از سدهایی که وظیفه ذخیره‌سازی آب برای مصارف عمده را برعهده دارند و مدیریت کنترل سیلاب‌های زمستانه در اسفند می‌تواند در بهبود شرایط و مدیریت آب کشور در استان‌های حساس مؤثر باشد.

۳- اصلاح قیمت آب شرب شهری به صورت پلکانی برای مصارف بالاتر از الگوی مصرف و همچنین استفاده از فناوری‌های نوین بیو و نانو در مباحث صنعتی و کشاورزی.

۴- انتقال تدریجی صنایع آب‌بر موجود در استان‌های مرکزی کشور به سواحل جنوبی، اصلاح قیمت آب مصرفی صنایع در جهت کنترل مصرف، استحصال دوباره و بازچرخانی آب مصرفی صنایع باید در اولویت قرار گیرد.

۵- انتقال آب از سواحل جنوبی و شمالی کشور به مناطق مرکزی بویژه برای صنایع آب‌بر مستقر در استان‌های مرکزی و شیرین‌سازی آب دریا برای مصارف شرب شهری.

ادامه در صفحه ۲

خنثی سازی و رفع تحریم چرا و چگونه؟

یادداشت

مسعود براتی

کارشناس مسائل بین‌الملل

اولین دور از مذاکرات جدید ایران و ۴+۱ جمعه به پایان رسید. براساس اخبار منتشر شده در این دور مذاکرات تیم ایرانی با دست پر حضور پیدا کرده بود. حضور یک تیم متخصص در بخش اقتصادی و تحریم و ارائه متن پیشنهادی تفصیلی در بخش تحریم‌ها دو نشان از دست پر بودن تیم مذاکراتی ایران است، اما واقعیت مهم این است که دست پر تیم مذاکراتی ایران به این موارد محدود نمی‌شود و موارد اصلی اینها نیستند. دست برتر تیم مذاکراتی ایران از پشت جبهه مذاکرات حاصل می‌شود. برای توضیح این موضوع لازم است دو نوع نگاه به مذاکره را تبیین کنیم. نگاه اول مذاکره برای رفع تحریم و نگاه دوم مذاکره ذیل راهبرد خنثی‌سازی تحریم است.

■ مذاکره برای رفع تحریم (تجربه سال‌های ۹۲ تا ۱۴۰۰)

در سال‌های ۹۲ تا ۱۴۰۰ رویکرد حاکم بر دولت و تیم مذاکراتی ایرانی رویکرد مذاکره برای رفع تحریم بود. این رویکرد مبتنی بر این گزاره مبنایی است که تحریم پدیده‌ای است که تنها از طریق امتیاز دادن به امریکا و تنش‌زدایی با او در یک مسیر بی‌پایان، می‌توان از اعمالش جلوگیری کرد و کشور ایران هیچ توانی برای مواجهه فعالانه با آن ندارد. در این رویکرد چند مؤلفه اصلی وجود داشت. اول باورعمیق و خوش‌بینانه به این موضوع که مذاکره و توافق سیاسی می‌تواند موجب رفع واقعی و پایدار تحریم‌ها شود و امریکا حاضر است به طور کامل رفع تحریم‌ها را انجام دهد. این باور سبب شد تا برنامه‌های اصلی اقتصادی دولت متوقف حصول توافق شود. تا جایی که دولت یازدهم در ارائه عملکرد ۱۰۰ روز اول خود صبر کرد تا توافق موقت ژنو حاصل شود و بعد از آن گزارش خود را به مردم ارائه دهد. وزارت نفت تا زمان توافق نهایی برجام صبر کرد و پس از آن برنامه‌های اصلی توسعه‌ای خود را دنبال کرد. بانک مرکزی موضوع مدیریت بازار ارز را تا دستیابی به توافق معطل نگه داشت. حتی وزارت راه و شهرسازی دولت یازدهم نیز مدیریت بازار مسکن را متوقف دستیابی به توافق کرده بود.

دوم وجود یک نگاه تاریک و ناامید به وضعیتی که توافق حاصل نشود. هم اعضای دولت یازدهم و هم تیم مذاکراتی این نگاه را داشت. تا آنجا که دکتر ظریف در گفت‌وگو با رادیو امریکا بیان کرد که «هر توافقی بهتر از عدم توافق» است و وزارت خارجه ایران نیز در داخل ایران کمپین «نه به عدم توافق» را راه‌اندازی کرد.

سومین مؤلفه، ترسیم کردن یک وضعیت بد از اقتصاد کشور بود تا جامعه را متقاعد کنند که تنها راه، رسیدن به یک توافق با امریکاست. معروف‌ترین اقدامی که نماد اصلی این رویکرد بود، بیان جمله «خزانه خالی دولت» از سوی روحانی بود. در کنار این موضوع وابسته کردن تمام مشکلات کشور به رفع تحریم نیز این وضعیت را تشدید کرد. تا آنجایی که از نظر روحانی آب خوردن مردم نیز وابسته به رفع تحریم‌ها بود. در اواخر دولت دوازدهم نیز سلامت مردم و تأمین واکسن مورد نیاز برای مقابله با بیماری کرونا وابسته به رفع تحریم‌ها شد.

مؤلفه چهارم ارائه حداکثری امتیاز بود و مؤلفه پنجم کرنش کردن در مقابل زیاده خواهی طرف مقابل. با وجود آنکه هم در مسیر مذاکرات و رسیدن به توافق و هم در زمان اجرای توافق امریکا بارها و بارها قول‌ها و تعهدات خود را نقض کرد، اما دولت روحانی برای آنکه تنش‌زدایی کند، از انجام اقدام متقابل که تکلیف قانونی او بود، سرباز زد. حتی در زمان خروج امریکا از برجام دولت روحانی یک سال به طور کامل صبر کرد و به تمام تعهدات هسته‌ای عمل کرد. بعد از آن هم تا قبل از الزام مجلس در آذر ۹۹ نسبت به کاهش بازرسی‌های آژانس مقاومت کرد. نتیجه این رویکرد، دست پایین تیم مذاکره کننده در میز مذاکرات بود. طرف ایرانی از همان ابتدا می‌دانست که دستش خالی است و اگر مذاکره به توافق نرسد، یک شکست اقتصادی، اجتماعی و سیاسی برای دولت متبوعش حاصل خواهد شد. در نتیجه همه آنچه که لازم بود انجام می‌داد تا به توافق برسد. حتی اگر لازم بود که به جزئیات بی‌توجه باشد و ضمیمه‌های توافق را نخواند با وجود اهمیت آنها در توافق و اجرای آن. توافقی نامتوازن و ناپایدار که خیلی زود از سوی امریکا کنار گذاشته شد و نتوانست حتی به میزان زمانی که برای رسیدن به توافق زمان گذاشته شد (از مرداد ۹۲ تا دی ۹۴ روز اجرای برجام توسط امریکا) کار نکرد (از دی ۹۴ تا اردیبهشت ۹۷ زمان خروج امریکا از برجام).

■ مذاکره ذیل راهبرد خنثی‌سازی تحریم

اما در دور جدید مذاکرات رویکرد به‌طور اساسی تغییر کرده است و باید این مذاکرات را ذیل راهبرد خنثی‌سازی تحریم تبیین کرد. در رویکرد جدید راه اصلی مقابله با تحریم، بی‌اثر کردن و خنثی کردن تحریم است. این رویکرد منجر به دست برتر تیم مذاکره کننده ایرانی در مذاکرات شده است.

رویکرد دولت سیزدهم مبتنی بر این فرض اساسی است که راه اصولی و پایدار مواجهه با تحریم، اصلاح ساختاری اقتصاد کشور و افزایش تعامل با کشورهای همسو است. بر اساس همین نگاه دولت سیزدهم بدون معطلی برای آغاز دور جدید مذاکرات، اصلاحات اقتصادی را آغاز کرد. تیم اقتصادی دولت تلاش فراوانی برای کاهش نقش دولت در خلق نقدینگی انجام داده و می‌دهد. عدم استقراض از بانک مرکزی در چند ماهی که از آغاز به کار دولت می‌گذرد، یکی از مهم‌ترین این اقدامات است. تنظیم بودجه سال ۱۴۰۱ بدون کسری از اقدامات مهم دیگری است که در حال انجام است. کنترل هزینه‌ها از طریق اصلاحات ساختاری در پرداخت حقوق، اقدام دیگری است که در کنار اصلاح نظام مالیاتی و گمرکی برای افزایش درآمدهای پایدار دولت، به کاهش وابستگی به بودجه نفتی کمک می‌کند. در همین راستاست که هیچ یک از اعضای اقتصادی دولت برنامه‌های خود را متوقف به نتیجه مذاکرات و حصول توافق وابسته نکرده‌اند. فرض پایه‌ای برای تیم اقتصادی دولت سیزدهم، ماندگاری تحریم‌هاست. این فرض مسیر را برای انفعال و عدم تحرک مسدود می‌کند.

دولت در تعامل با کشورهای دیگر برای استفاده از ظرفیت‌های موجود نیز بسیار فعال بوده است. تأمین واکسن مورد نیاز برای واکسیناسیون عمومی با وجود آنکه ادعا می‌شد به‌دلیل تحریم یا قرار داشتن ایران در لیست سیاه FATF نمی‌توان واکسن مورد نیاز را خریداری کرد! عضویت دائمی ایران در سازمان شانگهای در ماه‌های ابتدایی دولت، یکی دیگر از مصادیق دیپلماسی فعال و متوازن دولت بود. یک اقدام دیگر که در روزهای منتهی به مذاکرات صورت گرفت، انعقاد توافق سوآپ گازی با کشورهای ترکمنستان و آذربایجان بود. وزارت صمت نیز در حوزه تجارت خارجی با ابتکار عمل‌هایی منطبق با شرایط تحریمی در حال توسعه تجارت خارجی است. افزایش فروش نفت در ماه‌های اخیر با وجود تحریم‌های نفتی و تلاش امریکا برای کاهش فروش نفت ایران نیز نشان داده که ایران تسلط خوبی بر راه‌های دور زدن تحریم پیدا کرده است.

■ چگونه در دولت سیزدهم دست تیم ایرانی در مذاکرات پر شد؟

در مجموع باید گفت که دولت سیزدهم هم در نظر و هم در عمل نشان داده است نگاهش به مواجهه با تحریم‌ها مبتنی بر خنثی‌سازی است و برای همین انتظار و مطالبه غیرواقعی از تیم مذاکره کننده ندارد و این وضعیت دست تیم ایران را بخوبی پر می‌کند و اجازه می‌دهد تیم مذاکره کننده با فراغ بال بیشتری روی مذاکرات تمرکز کند و برای تأمین منافع ملی ابتکار عمل بیشتری داشته باشد. می‌توان گفت که نوع نگاه دولت و خصوصاً تیم اقتصادی دولت است که دست تیم مذاکره کننده را پر می‌کند و اجازه می‌دهد تیم مذاکراتی دست برتر را در مذاکرات داشته باشد.

دولت سیزدهم بخوبی می‌داند که هرچه نیاز به رفع تحریم کمتر باشد، امید به رفع واقعی و پایدار تحریم‌ها بیشتر خواهد بود و هرچه مانند دولت قبل نیاز به رفع تحریم بیشتر باشد و نمایش داده شود، امید به رفع واقعی و پایدار تحریم دورتر خواهد شد. این هماهنگی در دولت سیزدهم به وضوح مشاهده می‌شود و لذا می‌توان به رفع واقعی و پایدار تحریم امیدوار بود.

سلام ایران

هر روز با شما در اینجا خواهیم بود، صدای شما، حرف شما و پیشنهاد شما را می شنویم و می خوانیم و بازگو می کنیم. با ما همراه باشید، بگویید و بنویسید

تلفن: ۸۸۷۶۹۰۷۵ - ۰۲۱ پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳

نظر مردم

■ **ثبت نام در طرح مسکن ملی:** وزیر راه و شهرسازی در تلویزیون گفتند مجردها هم در طرح مسکن ملی ثبت‌نام کنند و تا زمان تحویل مسکن، عقدنامه خود را بیاورند اما هنگامی که به اداره راه شهرستان مراجعه می‌کنیم، می‌گویند چنین بخشنامه‌ای برای ما نیامده است.الان هم کمتر از دو هفته برای ثبت‌نام وقت باقی مانده. لطفاً پیگیر این موضوع باشید.

■ **رسیدگی به مشکلات مردم:** نمایندگان مجلس و شورای شهر تهران بازدیدی از سطح شهر تهران داشته باشند و به مشکلات روزمره مردم بخصوص گرانی رسیدگی نمایند.

■ **افزایش حقوق فرهنگیان:** بازنشسته فرهنگی هستم؛ حقوق ماهانه کفاف این همه گرانی را نمی‌دهد لطفاً مسئولان محترم نسبت به افزایش حقوق فرهنگیان اقداماتی انجام دهند.

■ **شلوغی مترو: خانم گزانی در پیامی عنوان داشتند:** شلوغی مترو آزار دهنده است لطفاً مسئولان محترم رسیدگی کنند.

■ **تشکر و قدردانی از پزشکان و پرستاران بیمارستان آیت‌الله کاشانی:** شهروندی در پیامی عنوان داشتند: از کلیه کادر پزشکی و پرستاران زحمتکش و با اخلاق بخش داخلی بیمارستان آیت‌الله کاشانی به‌دلیل رسیدگی خوبشان به بیماران و برخورد با احترام‌شان تشکر و قدردانی می‌کنم. اگر نام این عزیزان بر ذهنمان نماند اما لبخند مهربانشان همیشه در خاطرمان خواهد ماند و قدردان زحماتشان هستیم.